

Η ΕΕ στρέφει την προσοχή της στην πολιτική προστασία

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ΕΕ στρέφει την προσοχή της στην πολιτική προστασία

Αντιμετώπιση των καταστροφών —
Ο συντονισμός της πολιτικής προστασίας
στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το Internet μέσω του εξυπηρετητή Europa (<http://europa.eu.int>).

Βιβλιογραφικό δελτίο υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2002

ISBN 92-894-4224-7

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2002

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Belgium

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟ ΧΑΡΤΙ

Εισαγωγή

Η Ευρώπη συχνά πλήττεται από μείζονες καταστροφές όπως οι πλημμύρες και οι δασικές πυρκαγιές καθώς και από ατυχήματα τεχνολογικού χαρακτήρα όπως οι εκρήξεις σε εργοστάσια και οι διαρροές χημικών ουσιών.

Μεταξύ των προσφάτων παραδειγμάτων συγκαταλέγεται η έκρηξη στο χημικό εργοστάσιο AZF στην Τουλούζη της Γαλλίας τον Σεπτέμβριο του 2002 που είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο 29 ατόμων και την πρόκληση εκτεταμένων ζημιών, η διαρροή κυανιούχων αλάτων από ένα ορυχείο στην Baia Mare της Ρουμανίας το 2000 που δηλητηρίασε μεγάλο τμήμα του Δούναβη και οι σεισμοί του 1999 στην Ελλάδα και την Τουρκία που προκάλεσαν πάνω από 17 000 θύματα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι χώρες είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ανάλογες καταστροφές μόνες τους. Εντούτοις, συχνά χρειάζονται ταχύτατα έκτακτη αρωγή από το εξωτερικό και σε αυτό το σημείο παρεμβαίνει η κοινοτική στρατηγική για τη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Το είδος των καταστροφών που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές χώρες εξαρτάται σε κάποιον βαθμό από τη γεωγραφική τους διαμόρφωση και το κλίμα. Πολλά από τα νότια κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινδυνεύουν ιδιαίτερα από σεισμούς και δασικές πυρκαγιές, για παράδειγμα, ενώ οι χώρες στα βόρεια είναι πιθανότερο να κληθούν να αντιμετωπίσουν μικρότερης κλίμακας καταστροφές τεχνολογικού χαρακτήρα όπως οι εκρήξεις στα εργοστάσια ή τα ναυάγια πλοίων. Ως εκ τούτου, τα επιμέρους κράτη μέλη έχουν συγκεντρώσει σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση των καταστροφών πείρα σε διαφορετικούς τομείς, και για αυτόν ακριβώς το λόγο η κοινοτική συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική. Ανταλλάσσοντας απόψεις και πείρα, οι ειδικοί σε θέματα πολιτικής προστασίας από ολόκληρη την Ένωση μπορούν να πληροφορηθούν τις βέλτιστες πρακτικές ώστε να βελτιωθεί η ικανότητα της Ευρώπης για αντιμετώπιση των καταστροφών.

Ορισμένες μείζονες καταστροφές στην Ευρώπη

Σεισμοί

1999	Ελλάδα και Τουρκία	περισσότεροι από 17 000 νεκροί
1980	Ιταλία	2 739 νεκροί
1976	Ιταλία	977 νεκροί

Πλημμύρες

2002	Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ουγγαρία, Τσεχική Δημοκρατία
2001	Ηνωμένο Βασίλειο, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία
2000	Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία

Κατολισθήσεις

1998	Ιταλία	159 νεκροί
1976	Ηνωμένο Βασίλειο	144 νεκροί
1963	Ιταλία	1 759 νεκροί

Δασικές πυρκαγιές

Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, και Πορτογαλία: κάθε χρόνο

Καταστροφές τεχνικού χαρακτήρα

2001	Γαλλία	έκρηξη στο εργοστάσιο AZF	29 νεκροί
2000	Ουγγαρία, Ρουμανία	διαρροή χημικών ουσιών στην Baia Mare	
2000	Κάτω Χώρες	έκρηξη στο εργοστάσιο πυροτεχνημάτων Enschede	20 νεκροί

Θαλάσσια ρύπανση λόγω ατυχημάτων

1999	Γαλλία	ναύαγιο Erika και πετρελαιοκηλίδα
1996	Ακτές της Ουαλίας	Sea Empress
1993	Shetland	Braer
1992	Coroña	Aegean Sea

Στόχοι

Οι επιμέρους στρατηγικές για τη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν σχεδιαστεί με στόχο να αντικαταστήσουν τα εθνικά συστήματα. Όλες οι πρωτοβουλίες βασίζονται σταθερά στην επικουρικότητα, που αποτελεί βασική κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προβλέπει ότι όλες οι δράσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει πάντα να αναλαμβάνονται στο κατά το δυνατό τοπικότερο επίπεδο.

Η πείρα που έχει συγκεντρωθεί σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των πρωτοβουλιών αντιμετώπισης καταστροφών στην Ευρώπη, πράγμα που θα εξακολουθήσει να συμβαίνει και μελλοντικά.

Αυτό που η Κοινότητα επιδιώκει είναι να διαδραματίσει **σημαντικό ρόλο** μεταξύ των εμπειρογνομόνων σε θέματα πολιτικής προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 15 κρατών μελών, των 13 υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁽¹⁾ και των τριών χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ⁽²⁾. Πολλές από τις πρωτοβουλίες πολιτικής προστασίας έχουν διευρυνθεί ώστε να καλύπτουν και χώρες στη Βόρεια Αφρική και τμήματα της Μέσης Ανατολής στο πλαίσιο του προγράμματος Euromed.

Σε έκτακτες καταστάσεις, η προσέγγιση της Κοινότητας εξασφαλίζει την αποστολή του καλύτερα καταρτισμένου προσωπικού στην πληττόμενη περιοχή όσο το δυνατόν ταχύτερα. Σε άλλες περιπτώσεις, δίδεται η ευκαιρία στους επαγγελματίες που ασχολούνται με την πολιτική προστασία σε ολόκληρη την Ευρώπη να συναντώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, να ανταλλάσσουν απόψεις και να πληροφορούνται ο ένας από τον άλλον τις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές. Η προσέγγιση αυτή επέτρεψε στην Κοινότητα να αναπτύξει ορισμένες από τις πλέον επιτυχείς

⁽¹⁾ Βουλγαρία, Εσθονία, Κύπρος, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τουρκία και Τσεχική Δημοκρατία.

⁽²⁾ Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

στρατηγικές αντιμετώπισης των καταστροφών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ειδικότερα, η κοινοτική συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας έχει τους εξής στόχους:

- να υποστηριχθούν και να συμπληρωθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την πρόληψη των καταστροφών και να παρασχεθεί η δέουσα βοήθεια στους αρμόδιους για την πολιτική προστασία και τις αντίστοιχες παρεμβάσεις από όσους συμβαίνει να είναι καλύτερα προπαρασκευασμένοι·
- να συμβάλει στην ενημέρωση του κοινού ώστε οι ευρωπαίοι πολίτες να δύνανται να αυτοπροστατευθούν καλύτερα·
- να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για αποτελεσματική και ταχεία συνεργασία μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών πολιτικής προστασίας στις περιπτώσεις εκείνες που είναι απαραίτητη η αμοιβαία αρωγή·
- να βελτιώσει τη συνέπεια των αναλαμβανόμενων δράσεων σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της πολιτικής προστασίας, ιδίως στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις υποψήφιες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης καθώς και με τη Μάλτα, την Κύπρο και την Τουρκία, ενόψει της διεύρυνσης.

Μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001

Η επείγουσα ανάγκη για πανευρωπαϊκή προσέγγιση στον τομέα της πολιτικής προστασίας απέκτησε νέο νόημα μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στις ΗΠΑ στις 11 Σεπτεμβρίου 2001. Τα κράτη μέλη συνειδητοποίησαν άραυτα ότι η Ένωση θα χρειαζόταν σαφή και συντονισμένη στρατηγική για την αντιμετώπιση καταστροφών σε περίπτωση που ανάλογη επίθεση έπληττε κράτος μέλος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντέδρασε γρήγορα για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά και τον Νοέμβριο του 2001 εκτόνησε λεπτομερή έκθεση που περιλάμβανε σειρά συγκεκριμένων πρωτοβουλιών ⁽¹⁾. Το έγγραφο απαριθμούσε τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για την πρόληψη επιθέσεων κατά ευπαθών εγκαταστάσεων όπως χημικά εργοστάσια ή πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, ενώ παράλληλα πρότεινε μεθόδους συντονισμού των ευρωπαϊκών προσπαθειών για την αντιμετώπιση ανάλογων επιθέσεων μετά την εκδήλωσή τους.

Παράλληλα προτάθηκαν μέτρα για την αντιμετώπιση υποθετικών κινδύνων τρομοκρατικών επιθέσεων με βιολογικά, χημικά ή πυρηνικά όπλα.

⁽¹⁾ COM(2001) 707 τελικό: ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Πολιτική προστασία — Προληπτική κατάσταση επιφυλακής για ενδεχόμενα συμβάντα έκτακτης ανάγκης».

Πώς λειτουργεί

Κατά πρώτον οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέληξαν σε επίσημη συμφωνία σχετικά με το συντονισμό των στρατηγικών στον τομέα της πολιτικής προστασίας σε υπουργική σύνοδο στη Ρώμη το 1985. Μεταξύ 1985 και 1994 ενέκριναν σειρά προκαταρκτικών πρωτοβουλιών που έθεσαν τα θεμέλια για τη σημερινή εκτεταμένη και συντονισμένη προσέγγιση αντιμετώπισης και σχεδιασμού αντιμετώπισης σημαντικών καταστροφών.

Όλες οι πρωτοβουλίες για την πολιτική προστασία σε επίπεδο ΕΕ εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της επικουρικότητας, ενώ παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδίωξε πάντα να υποστηρίζει και να ενθαρρύνει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Τα προγράμματα δράσης βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα

Το 1997, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκανε ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός εγκρίνοντας το μείζονος σημασίας πρόγραμμα δράσης για την πολιτική προστασία που κάλυπτε την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1998 έως την 31η Δεκεμβρίου 1999. Το ως άνω πρόγραμμα δράσης ακολούθησε το 1999 ένα δεύτερο και πιο εκτεταμένο το οποίο άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2000 και προβλέπεται να εφαρμοστεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2004.

Το νέο πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη της ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο καθώς και να διευκολύνει περαιτέρω τις ανταλλαγές μεταξύ των ευρωπαίων ειδικών στον τομέα της αντιμετώπισης

των καταστροφών. Τα έργα που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα δράσης χρηματοδοτούνται από κοινού από την Κοινότητα και τουλάχιστον από ένα από τα κράτη μέλη καλύπτοντας τους εξής τομείς:

- αξιολόγηση, πρόληψη και περιορισμός των επιπτώσεων κινδύνων·
- ενημέρωση του κοινού·
- ετοιμότητα και ικανότητα επέμβασης·
- ανάλυση μετά την καταστροφή·
- οριζόντιες δράσεις.

Αξιολόγηση, πρόληψη και περιορισμός των επιπτώσεων κινδύνων

Εν προκειμένω τα έργα αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων που προέρχονται από ποικιλία φυσικών καταστροφών και τεχνολογικών ατυχημάτων. Έχουν επίσης ως στόχο να μειώσουν τις επιπτώσεις των καταστροφών μετά την εκδήλωσή τους.

Μεταξύ των αναμενόμενων τελικών αποτελεσμάτων συγκαταλέγονται οι σαφείς αρχές και κατευθυντήριες οδηγίες για την πρόληψη των φυσικών καταστροφών και των σοβαρών τεχνολογικών ατυχημάτων. Εκτός από την αντιμετώπιση γενικών θεμάτων που συνδέονται με την πρόληψη των καταστροφών, τα εν λόγω έργα εστιάζονται ιδιαίτερα στους κινδύνους από πλημμύρες, κατάρρευση φραγμάτων και πυρκαγιές.

Ενημέρωση του κοινού

Η κύρια αρχή επί της οποίας βασίζονται τα έργα αυτά είναι ότι θα πρέπει να εξασφαλίζουν πως ο ευρωπαίος πολίτης μπορεί να διαθέτει τις πληροφορίες που χρειάζεται, στη γλώσσα του, σε έκτακτες καταστάσεις ή όταν εκδηλωθεί

κάποια καταστροφή. Έτσι θα είναι σε θέση να αυτοπροστατευθεί αποτελεσματικότερα.

Όταν οι πολίτες ταξιδεύουν, εργάζονται ή σπουδάζουν σε ένα κράτος μέλος, θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν τις πληροφορίες που θα παρέχονται με τη μορφή σημάτων, συμβόλων, προειδοποιήσεων ή με άλλο τρόπο. Σε περίπτωση κινδύνου οι πολίτες θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσουν τα μηνύματα που προσπαθούν να τους διαβιβάσουν οι αρχές σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, ώστε να είναι σε θέση να φροντίζουν τον εαυτό τους καθώς και όσους εξαρτώνται από αυτούς.

112: Ένα πρακτικό παράδειγμα πολιτικής προστασίας στην πράξη

Ο αριθμός 112 είναι ο κοινός αριθμός κλήσεων έκτακτης ανάγκης σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι ευρωπαίοι πολίτες που βρίσκονται σε κίνδυνο μπορούν να καλέσουν το 112 και να έλθουν σε επαφή με όλες τις υπηρεσίες αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι όποιος ταξιδεύει εντός της Ένωσης χρειάζεται να θυμάται έναν και μόνον αριθμό, πράγμα το οποίο εγγυάται την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση οιασδήποτε έκτακτης κατάστασης.

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε να καθιερώσει το 112 το 1991 και όλα τα κράτη μέλη έχουν πλέον δηλώσει ότι ο αριθμός έχει τεθεί σε λειτουργία στην επικράτειά τους.

Ετοιμότητα και ικανότητα επέμβασης

Ενώ οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να αναμένουν καλής ποιότητας προστασία και μέριμνα, προς το παρόν υπάρχουν σοβαρές διαφορές σε ό,τι αφορά τους κινδύνους, τη γεωγραφική διαμόρφωση και τους δημογραφικούς παράγοντες μεταξύ των κρατών μελών. Τα έργα της κατηγορίας αυτής έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο που να

εξαλείφουν τις διαφορές αυτές και να εξασφαλίζεται η αυτή υψηλού επιπέδου ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών στους πολίτες ανεξάρτητα της θέσης τους στην ΕΕ. Ειδικές πρωτοβουλίες εν προκειμένω περιλαμβάνουν έργα στον τομέα της ιατρικής των καταστροφών καθώς και συστήματα βελτίωσης της ψυχολογικής μέριμνας για τα θύματα των καταστροφών. Άλλα έργα έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να βελτιωθούν οι συνθήκες εκπαίδευσης για τους επαγγελματίες που ασχολούνται με τον τομέα της πολιτικής προστασίας όπως οι πυροσβέστες και άλλοι εργαζόμενοι για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων.

Ανάλυση μετά την καταστροφή

Τα έργα στον τομέα αυτό έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο που να εξασφαλίζουν ότι οι εμπειρογνώμονες της πολιτικής προστασίας στην ΕΕ μαθαίνουν όσο το δυνατόν περισσότερα από τις καταστροφές που συνέβησαν κατά το παρελθόν ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα αντίστοιχες καταστάσεις στο μέλλον. Τα ειδικά έργα που υποστηρίζονται στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνουν το σχέδιο προπαρασκευής των ευπαθών κρατών μελών για την αντιμετώπιση των σεισμών καθώς και τη μείζονα ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών πτυχών των καταστροφών.

Οριζόντιες δράσεις

Εν προκειμένω καταβάλλεται προσπάθεια ώστε τα έργα να είναι χρήσιμα για τους επαγγελματίες που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της πολιτικής προστασίας. Τα προγράμματα που υποστηρίζονται μέχρι σήμερα περιλαμβάνουν τη μελέτη της χρήσης των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας για την αντιμετώπιση των καταστάσεων που προκαλούν οι καταστροφές: μια έκθεση σχετικά με το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί (ΜΚΟ) κατά την αντιμετώπιση των καταστροφών και μια ευρύτατη ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα πολιτικής προστασίας με τις χώρες που είναι υποψήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ.

Ένας νέος μηχανισμός για το συντονισμό των επεμβάσεων σε περιπτώσεις καταστροφών

Τον Οκτώβριο του 2001, οι κυβερνήσεις της ΕΕ συμφώνησαν να δημιουργήσουν νέο «μηχανισμό» ώστε να διευκολυνθεί η συνεργασία τους σε ό,τι αφορά τις επεμβάσεις παροχής βοήθειας για θέματα πολιτικής προστασίας.

Ο μηχανισμός βασίζεται στο αναλυτικό πρόγραμμα που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2000 και ορίζει λεπτομερείς στρατηγικές για την αντιμετώπιση όλων των μείζονων έκτακτων καταστάσεων κατά τις οποίες ενδέχεται να απαιτείται η ανάληψη επείγουσας δράσης. Καλύπτει καταστροφές που μπορεί να σημειωθούν σε περίοδο ειρήνης, όπως οι σεισμοί, έως και τρομοκρατικές απειλές ή επιθέσεις.

Το νέο πρόγραμμα εγκρίθηκε αφού προηγουμένως τόσο η ΕΕ όσο και η υπόλοιπη υφήλιος κατά τα τελευταία έτη είχαν πληγεί από μείζονες καταστροφές. Μόνο το 1999, αυτές περιλάμβαναν τους σεισμούς στην Ελλάδα και την Τουρκία, τις καταιγίδες που προκάλεσαν σοβαρότατες ζημίες σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες και το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου Erika που προκάλεσε ρύπανση ακτών μήκους 400 χιλιομέτρων στη Γαλλία. Κατά το 2000 η διαρροή χημικών ουσιών στην τοποθεσία Baia Mare είχε ως αποτέλεσμα να δηλητηριαστούν τα νερά του Δούναβη στη Ρουμανία και την Ουγγαρία, ενώ παράλληλα η έκρηξη ενός εργοστασίου πυροτεχνημάτων στην Ολλανδία είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο 20 ατόμων.

Το 2001 θα παραμείνει στην ιστορία ως το έτος των τρομοκρατικών επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ αλλά

παράλληλα χαρακτηρίστηκε και από την έκρηξη στο εργοστάσιο AZF στην Τουλούζη που είχε 29 θύματα.

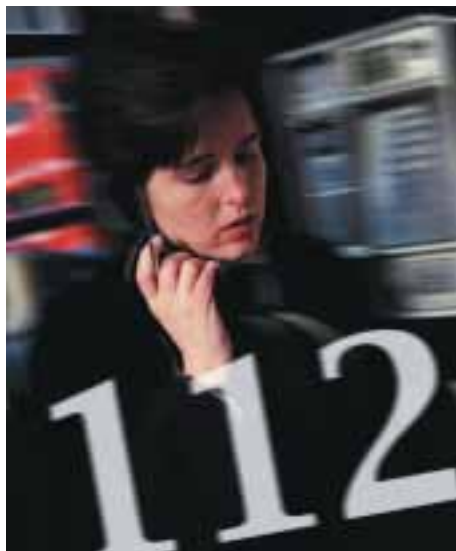
Ο νέος μηχανισμός εστιάζεται στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών ώστε οι χώρες της περιοχής που πλήττεται από μια καταστροφή να μπορούν να ζητήσουν τη βοήθεια ενός εκτεταμένου κοινοτικού δικτύου εμπειρογνομόνων σε θέματα πολιτικής προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Ο μηχανισμός κινητοποιείται όταν μια χώρα που αντιμετωπίζει κάποια καταστροφή ζητεί την αρωγή των εταίρων της στην ΕΕ. Το πρόγραμμα αρχικά είχε σχεδιαστεί για τα κράτη μέλη, τις χώρες ΕΟΧ και τις υποψήφιες χώρες. Εντούτοις στο μέλλον θα διατίθεται και υπέρ τρίτων χωρών που θα ζητούν από την Ένωση τη βοήθειά της για να αντιμετωπίσουν ανάλογες καταστροφές.

Στο επίκεντρο του νέου μηχανισμού βρίσκεται η συγκρότηση ενός **βελτιωμένου κέντρου παρακολούθησης και πληροφοριών της ΕΕ για θέματα πολιτικής προστασίας.**

Την επιχειρησιακή λειτουργία του νέου κέντρου αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες και, όπως ήδη συμβαίνει με την υφιστάμενη επιχειρησιακή δομή για θέματα πολιτικής προστασίας της Επιτροπής, το κέντρο παραμένει ανοικτό 24 ώρες την ημέρα, 365 μέρες το χρόνο.

Το κέντρο μπορεί ανά πάσα στιγμή να βασισθεί σε ένα δίκτυο εμπειρογνομόνων και είναι εν γένει σε θέση να διαμορφώσει κατάλληλα προσαρμοσμένη ομάδα ανταπόκρισης για κάθε είδους καταστροφή εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποστολή της στον τόπο της καταστροφής οπουδήποτε ανά την υφήλιο εντός δώδεκα ωρών.

Για παράδειγμα, μόλις μερικές ώρες μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή συνέβαλε στη συγκρότηση ομάδας με προσωπικό που υπερέβαινε τα 1 000 άτομα και η οποία ήταν έτοιμη να μεταφερθεί αεροπορικά στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον μόλις υποβαλλόταν ανάλογο αίτημα.

Το επιχειρησιακό εγχειρίδιο για την πολιτική προστασία

Το επιχειρησιακό εγχειρίδιο περιλαμβάνει τα σημεία επαφής για κάθε κράτος μέλος, χώρα ΕΟΧ και υποψήφια χώρα σε ό,τι αφορά τις αρμόδιες αρχές, τα επιχειρησιακά σημεία επαφής και τους εθνικούς αντιπροσώπους.

Το μόνιμο δίκτυο των εθνικών αντιπροσώπων και η επιτροπή για το πρόγραμμα δράσης και για το μηχανισμό στον τομέα της πολιτικής προστασίας

Το μόνιμο δίκτυο εθνικών ανταποκριτών (PNNC) απαρτίζεται από υψηλόβαθμους εκπροσώπους των υπηρεσιών των εθνικών διοικήσεων που ασχολούνται με θέματα πολιτικής προστασίας και αποτελεί το πρώτο συντονιζόμενο δίκτυο πολιτικής προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Λειτουργεί ως φόρουμ ανταλλαγής πληροφοριών και εξετάζει διάφορες πρωτοβουλίες στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης και του κοινοτικού μηχανισμού για τη διευκόλυνση της ενισχυμένης συνεργασίας όσον αφορά τις επεμβάσεις παροχής βοήθειας στον τομέα της πολιτικής προστασίας, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για το πρόγραμμα δράσης και για το μηχανισμό στον τομέα της πολιτικής προστασίας που απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών υπό την προεδρία της Επιτροπής.

Το Vade Mecum, που αποτελεί οδηγό για θέματα πολιτικής προστασίας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Vade Mecum για την πολιτική προστασία, το οποίο επισκοπεί τα μέτρα που έχουν λάβει τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι χώρες του ΕΟΧ και οι υποψήφιες χώρες για την αντιμετώπιση καταστροφών. Πρόκειται για λεπτομερές έγγραφο με στόχο την εξυπηρέτηση των υπευθύνων που αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα της πολιτικής προστασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τους αντίστοιχους εθελοντές και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς καθώς και τους ενδιαφερομένους από το ευρύτερο κοινό.

Περιλαμβάνει περιγραφές των καταστροφών που αντιμετωπίστηκαν, σκιαγραφεί τα προγράμματα για την αντιμετώπιση μελλοντικών εκτάκτων καταστάσεων και εξηγεί σαφώς ποιος είναι υπεύθυνος για τι σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση των καταστροφών. Το Vade Mecum περιγράφει επίσης τις προόδους που έχει επιτύχει η Επιτροπή, από κοινού με τις εθνικές υπηρεσίες, σχετικά με την επίτευξη συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

**[http://europa.eu.int/comm/environment/
civil/pdffdocs/vademec.pdf](http://europa.eu.int/comm/environment/civil/pdffdocs/vademec.pdf)**

Διεθνής συνεργασία

Η Επιτροπή συμμετέχει ενεργά σε σειρά διεθνών συμφωνιών συνεργασίας για θέματα πολιτικής προστασίας και αντιμετώπισης των καταστροφών. Εν προκειμένω αναπτύσσονται δραστηριότητες είτε στο πλαίσιο των πολιτικών της ΕΕ είτε ως χωριστές πρωτοβουλίες:

Δραστηριότητες στο πλαίσιο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην περιοχή της Μεσογείου, η Ένωση χρηματοδοτεί το πρότυπο πειραματικό έργο Euro-Med στον τομέα της πολιτικής προστασίας μέσω του προγράμματος MEDA. Εν προκειμένω ευρύτερη επιδίωξη αποτελεί η οικοδόμηση εμπιστοσύνης στον τομέα της πολιτικής και της ασφάλειας στην περιοχή της Ευρώπης και της Μεσογείου. Επικεφαλής του έργου είναι οι εμπειρογνώμονες από την Ιταλία και την Αίγυπτο οι οποίοι θεωρούν ότι το έργο αυτό αποτελεί ένα πρώτο βήμα για τη δημιουργία ενός ευρωμεσογειακού συστήματος πολιτικής προστασίας. Προγραμματίζονται δραστηριότητες στους τομείς της επιμόρφωσης, της ανταλλαγής εμπειρογνομόνων και της δικτύωσης των σχολών πολιτικής προστασίας.

Άλλες δραστηριότητες

Η ΕΕ συμμετέχει επίσης ενεργά σε σειρά διεθνών συμφωνιών και δομών για θέματα πολιτικής προστασίας:

Η ανοικτή μερική συμφωνία του Συμβουλίου της Ευρώπης [EUR-OPA — Major Hazards Agreement (Συμφωνία για τους σημαντικούς κινδύνους)]

Στόχο της συμφωνίας αυτής, που εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 1987 από το Συμβούλιο της Ευρώπης, αποτελεί η προαγωγή της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την πρόληψη και την αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών.

Οι εργασίες αφορούν πρωτίστως τη διαμόρφωση των πολιτικών και τον επιστημονικό και τεχνικό συντονισμό, συμπεριλαμβανόμενης της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και σημαντικού αριθμού ερευνητικών κέντρων. Μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της ως άνω συμφωνίας δεν συγκαταλέγονται όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Η σύμβαση για τις διαμεθοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων

Η ΕΕ συγκαταλέγεται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών αυτής της διεθνούς συμφωνίας που συντονίζεται από την Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη των Ηνωμένων Εθνών (ECE). Η σύμβαση καλύπτει την πρόληψη ή την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των βιομηχανικών ατυχημάτων με αναμενόμενες διαμεθοριακές επιπτώσεις. Εν προκειμένω καλύπτεται η διεθνής συνεργασία σε διαμεθοριακό πλαίσιο όσον αφορά την αμοιβαία συνδρομή, έρευνα και ανάπτυξη, ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνολογίας.

Η κεντροευρωπαϊκή πρωτοβουλία (CEI — Central European Initiative)

Αυτή η συμφωνία συνεργασίας σχετικά με την πρόβλεψη, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών συνάφθηκε το 1996 μεταξύ της Αυστρίας, της Κροατίας, της Ουγγαρίας, της Ιταλίας, της Πολωνίας και της Σλοβενίας (η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει με την ιδιότητα του παρατηρητή). Η συμφωνία καλύπτει την ανταλλαγή επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών και των αντίστοιχων δεδομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα κοινά ερευνητικά προγράμματα και την επιμόρφωση των εμπειρογνομόνων με στόχο τη διαμόρφωση κοινών προγραμμάτων για θέματα πολιτικής προστασίας και διαχείρισης των καταστροφών. Για το σκοπό αυτό εκπονήθηκε επιχειρησιακό εγχειρίδιο που περιλαμβάνει δεδομένα για τα συμμετέχοντα μέρη. Η συμφωνία βελτίωσε επίσης τις διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των υπεύθυνων εθνικών φορέων για τους σεισμούς.

Συντονισμός με τις άλλες πολιτικές της ΕΕ

Όπως συμβαίνει με όλους τους τομείς της ασκούμενης πολιτικής στην ΕΕ, οι πρωτοβουλίες της Ένωσης για το συντονισμό των προσπαθειών στον τομέα της πολιτικής προστασίας δεν συμβαίνουν στο κενό. Οι προσπάθειες αντιμετώπισης σημαντικότερων καταστροφών συχνά άπτονται και άλλων τομέων των αρμοδιοτήτων της ΕΕ. Μεταξύ αυτών ενδεχομένως συγκαταλέγονται θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών όταν, για παράδειγμα, προβλέπεται η συνεργασία μεταξύ αστυνομικών σωμάτων ή ακόμη όταν οι προσπάθειες ενδεχομένως άπτονται της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, εφόσον κάποια συγκεκριμένη καταστροφή ενδέχεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην περίπτωση καταστροφών όπως οι εκρήξεις σε εργοστάσια ή οι διαρροές χημικών ουσιών.

Όταν ανάλογες καταστροφές πλήττουν τέτοιες «ευπαθείς» τοποθεσίες, οι εμπειρογνώμονες σε θέματα πολιτικής προστασίας πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση της οδηγίας «Seveso» της ΕΕ που καθορίζει τους κανόνες για τη διαχείριση πιθανώς επικίνδυνων εγκαταστάσεων.

Η οδηγία «Seveso»

Το 1976, τμήμα μιας χημικής μονάδας στο Seveso της βόρειας Ιταλίας εξερράγη, απελευθερώνοντας νέφος το οποίο περιείχε ιδιαίζόντως επικίνδυνη τετραχλωροδιβενζοπαραδιοξίνη (TCDD), κοινώς γνωστή ως διοξίνη. Περισσότερα από 600 άτομα απομακρύνθηκαν από τα σπίτια τους και περισσότερα από 2 000 χρειάστηκαν θεραπεία λόγω δηλητηρίασης από διοξίνη.

Έξι χρόνια αργότερα, οι κυβερνήσεις της ΕΕ ενέκριναν την ευρύτερα γνωστή ως οδηγία «Seveso», που αποσκοπούσε στην πρόληψη σημαντικών βιομηχανικών ατυχημάτων και τον περιορισμό των επιπτώσεών τους. Η οδηγία καθόριζε αυστηρές διαδικασίες ασφάλειας για το προσωπικό και τις εγκαταστάσεις σε όλους τους χώρους που θεωρείται εύλογα ότι κινδυνεύουν από ατυχήματα ανάλογα προς αυτό που συνέβησαν στο Seveso.

Η οδηγία βελτιώθηκε κατ' επανάληψη, έως ότου το 1996 αναδιατυπώθηκε πλήρως και αντικαταστάθηκε από άλλη κατά πολύ αυστηρότερη, που είναι γνωστή ως οδηγία «Seveso II». Από τις 3 Φεβρουαρίου 1999, οι δεσμεύσεις που προέβλεπε η οδηγία

έχουν καταστεί υποχρεωτικές για τη βιομηχανία και τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή και την τήρηση της νομοθεσίας.

Η οδηγία «Seveso II» δεν καλύπτει θέματα της πυρηνικής ασφάλειας ή μεταφοράς επικίνδυνων ουσιών, που αποτελούν αντικείμενο χωριστής νομοθεσίας.

Τα επόμενα βήματα

Κατά τα επόμενα έτη, η σημασία της κοινοτικής συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής προστασίας αναμένεται να αυξηθεί. Όταν ο μηχανισμός που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2001 αρχίσει να εφαρμόζεται πλήρως, η ήδη σοβαρή προσέγγιση της Ένωσης σχετικά με την αντιμετώπιση καταστροφών θα καταστεί ακόμη αποτελεσματικότερη.

Μελλοντικά, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δώσουν ιδιαίτερη σημασία στην προσπάθεια για την πρόληψη των καταστροφών. Η ικανότητα άμεσης και αποτελεσματικής επέμβασης όταν εκδηλωθεί μια καταστροφή είναι καθοριστικής σημασίας, αλλά είναι ακόμα σημαντικότερο να προλαμβάνονται στο μέτρο του δυνατού οι έκτακτες καταστάσεις.

Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει να αναπτυχθούν πιο στενοί δεσμοί μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών εμπειρογνομών που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των στρατηγικών αντιμετώπισης καταστροφών στην Ευρώπη. Επιπλέον, είναι σημαντικό οι απλοί πολίτες να έχουν υπόψη τους τους πιθανούς κινδύνους και να γνωρίζουν πώς μπορούν να αντιδράσουν ήρεμα και άμεσα σε έκτακτες καταστάσεις.

Περισσότερες πληροφορίες;

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος αποτελεί το βραχίονα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα περιβάλλοντος, πολιτικής προστασίας και ακτινοπροστασίας. Η ΓΔ Περιβάλλον συντάσσει τακτικές εκθέσεις και προβαίνει στη δημοσίευση κειμένων που καλύπτουν πλήρως το φάσμα των περιβαλλοντικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προστασίας.

Πληροφορίες για τις ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές πολιτικές υπάρχουν στην ιστοθέση της ΓΔ Περιβάλλον στον εξυπηρετητή Europa:

<http://europa.eu.int/comm/environment/>

Περαιτέρω πληροφορίες για την πολιτική προστασία, καθώς και κατάλογος σχετικών συνδέσμων, υπάρχουν στην ιστοθέση:

<http://europa.eu.int/comm/environment/civil/index.htm>

Τυχόν ερωτήσεις για τις ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές πολιτικές αποστέλλονται στην εξής διεύθυνση:

European Commission

DG Environment Information Centre

BU-9 0/11

B-1049 Brussels

E-mail: envinfo@cec.eu.int

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ΕΕ στρέφει την προσοχή της στην πολιτική προστασία

Αντιμετώπιση των καταστροφών — Ο συντονισμός της πολιτικής προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

2002 — 21 σ. — 21 x 21 cm

ISBN 92-894-4224-7

Venta • Salg • Verkauf • Πωλησεις • Sales • Vente • Vendita • Verkoop • Venda • Myynti • Försäljning
<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

BELGIQUE/BELGIË

Jean De Lannoy
Avenue du Roi 202/Koningslaan 202
B-1190 Bruxelles/Brussel
Tel. (32-2) 538 43 08
Fax (32-2) 538 06 41
E-mail: jean.de.lannoy@infoboard.be
URL: <http://www.jean-de-lannoy.be>

**La librairie européenne/
De Europese Boekhandel**
Rue de la Loi 244/Wetstraat 244
B-1040 Bruxelles/Brussel
Tel. (32-2) 295 26 39
Fax (32-2) 735 08 60
E-mail: mail@libeurop.be
URL: <http://www.libeurop.be>

Moniteur belge/Belgisch Staatsblad
Rue de Louvain 40-42/Leuvenseweg 40-42
B-1000 Bruxelles/Brussel
Tel. (32-2) 552 22 11
Fax (32-2) 511 01 84
E-mail: eusaales@just.fgov.be

DANMARK

J. H. Schultz Information A/S
Herstedvang 12
DK-2620 Albertslund
Tel. (45) 43 63 23 00
Fax (45) 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
URL: <http://www.schultz.dk>

DEUTSCHLAND

Bundesanzeiger Verlag GmbH
Vertriebsabteilung
Amsterdamer Straße 192
D-50735 Köln
Tel. (49-221) 97 66 80
Fax (49-221) 97 66 82 78
E-Mail: vertrieb@bundesanzeiger.de
URL: <http://www.bundesanzeiger.de>

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

G. C. Eletheroudakis SA
International Bookstore
Patsipistimi 17
GR-10564 Athina
Tel. (30-1) 331 41 80/112/3/4/5
Fax (30-1) 335 84 93
E-mail: elebooks@netor.gr
URL: <http://elebooks@hellasnet.gr>

ESPAÑA

Boletín Oficial del Estado
Trafalgar, 27
E-28071 Madrid
Tel. (34) 915 38 21 11 (líbros)
913 84 17 15 (suscripción)
Fax (34) 915 38 21 11 (líbros)
913 84 17 14 (suscripción)
E-mail: dietes@com.boe.es
URL: <http://www.boe.es>

Mundi Prensa Libros, SA
Castelló, 37
E-28001 Madrid
Tel. (34) 914 36 37 00
Fax (34) 915 75 39 98
E-mail: libreria@mundiprensas.es
URL: <http://www.mundiprensas.com>

FRANCE

Journal officiel
Service des publications des CE
26, rue Desaix
F-75727 Paris Cedex 15
Tel. (33) 140 58 77 31
Fax (33) 140 58 77 00
E-mail: europublications@journal-officiel.gouv.fr
URL: <http://www.journal-officiel.gouv.fr>

IRELAND

Alan Hanna's Bookshop
270 Lower Rathmines Road
Dublin 6
Tel. (353-1) 496 73 98
Fax (353-1) 496 02 28
E-mail: hanna@s.iol.ie

ITALIA

Licosa SpA
Via Duca di Calabria, 1/1
Casella postale 552
I-50125 Firenze
Tel. (39) 055 84 83 1
Fax (39) 055 64 12 57
E-mail: licosa@licosa.com
URL: <http://www.licosa.com>

LUXEMBOURG

Messageires du livre SARL
5, rue Raiffeisen
L-2411 Luxembourg
Tel. (352) 40 10 20
Fax (352) 49 06 61
E-mail: mail@mdl.lu
URL: <http://www.mdl.lu>

NEDERLAND

SDU Servicecentrum Uitgevers
Christoffel Plantijnstraat 2
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
Tel. (31-70) 378 98 80
Fax (31-70) 378 97 83
E-mail: sdu@sdu.nl
URL: <http://www.sdu.nl>

PORTUGAL

Distribuidora de Livros Bertrand L.ª
Grupo Bertrand, SA
Rua das Terras dos Vales, 4-A
Apartado 60037
P-2700 Amadora
Tel. (351) 214 95 87 67
Fax (351) 214 96 02 55
E-mail: dib@ip.pt

Imprensa Nacional-Casa da Moeda, SA
Sector de Publicações Oficiais
Rua da Escola Politécnica, 135
P-1250-100 Lisboa Codex
Tel. (351) 213 94 57 00
Fax (351) 213 94 57 50
E-mail: spocs@incm.pt
URL: <http://www.incm.pt>

SUOMI/FINLAND

**Akateminen Kirjakauppa/
Akademiska Bokhandeln**
Keskuskatu 1/Centralgatan 1
PL/PB 128
FIN-00101 Helsinki/Helsingfors
P./fn (358-9) 121 44 18
F./fax (358-9) 121 44 35
Sähköposti: sps@akateeminen.com
URL: <http://www.akateeminen.com>

SVERIGE

BTJ AB

Traktorvägen 11-13
S-2221 82 Lund
Tel. (46-46) 18 00 00
Fax (46-46) 30 79 47
E-post: btju-pub@btj.se
URL: <http://www.btj.se>

UNITED KINGDOM

The Stationery Office Ltd
Customer Services
PO Box 29
Norwich NR3 1GN
Tel. (44) 870 60 05-522
Fax (44) 870 60 05-533
E-mail: book.orders@theso.co.uk
URL: <http://www.tsofficial.net>

ISLAND

Bokabud Larusar Blöndal
Skólavörðustíg, 2
IS-101 Reykjavík
Tel. (354) 552 55 40
Fax (354) 552 55 60
E-mail: bokabud@simnet.is

SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA

Euro Info Center Schweiz
c/o OSEC Business Network Switzerland
Stampfenbachstraße 85
PF 492
CH-8035 Zürich
Tel. (41-1) 365 53 15
Fax (41-1) 365 54 11
E-mail: eics@osec.ch
URL: <http://www.osec.ch/eics>

BĂLGĂRIJA

Europress Euromedia Ltd
59, blvd Vitoshka
BG-1000 Sofia
Tel. (359-2) 980 37 66
Fax (359-2) 980 42 30
E-mail: Milena@mbox.cit.bg
URL: <http://www.europress.bg>

CYPRUS

Cyprus Chamber of Commerce and Industry
PO Box 21455
CY-1509 Nicosia
Tel. (357-2) 88 97 52
Fax (357-2) 66 10 44
E-mail: demetras@ccci.org.cy

ESTI

Estil Kaubandus-Tööstuskoda
(Estonian Chamber of Commerce and Industry)
Toom-Kooli 17
EE-10130 Tallinn
Tel. (372) 646 02 44
Fax (372) 646 02 45
E-mail: emfo@koda.ee
URL: <http://www.koda.ee>

HRVATSKA

Mediatrade Ltd
Pavla Hatza 1
HR-10000 Zagreb
Tel. (385-1) 481 9411
Fax (385-1) 481 94 11

MAGYARORSZÁG

Euro Info Service
Szt. István krt.12
III emelet 1/A
PO Box 1029
H-1137 Budapest
Tel. (36-1) 329 21 70
Fax (36-1) 349 20 53
E-mail: euroinfo@euroinfo.hu
URL: <http://www.euroinfo.hu>

MALTA

Miller Distributors Ltd
Malta International Airport
PO Box 25
Luqa LOA 05
Tel. (356) 66 44 88
Fax (356) 67 67 99
E-mail: gwirth@usa.net

NORGE

Swets Blackwell AS
Hans Nielsen Hauges gt. 39
Boks 4901 Nydalen
N-0423 Oslo
Tel. (47) 23 40 00 00
Fax (47) 23 40 00 01
E-mail: info@no.swetsblackwell.com
URL: <http://www.swetsblackwell.com/no>

POLSKA

Ars Polona

Krakowskie Przedmieście 7
Skr. pocztowa 1001
PL-00-950 Warszawa
Tel. (48-22) 826 12 01
Fax (48-22) 826 62 40
E-mail: books119@arspolona.com.pl

ROMÂNIA

Euromedia
Str.Dionisie Lupu nr. 65, sector 1
PC-70184 Bucuresti
Tel. (40-1) 315 44 03
Fax (40-1) 312 96 46
E-mail: euromedia@mailcity.com

SLOVAKIA

Centrum VTI SR

Nám. Slobody, 19
SK-81223 Bratislava
Tel. (421-7) 54 41 83 64
Fax (421-7) 54 41 83 64
E-mail: europ@ttb1.stlk.stuba.sk
URL: <http://www.stlk.stuba.sk>

SLOVENIJA

GV Založba

Dunajska cesta 5
SLO-1000 Ljubljana
Tel. (386) 613 09 1804
Fax (386) 613 09 1805
E-mail: europ@gvestnik.si
URL: <http://www.gvzalozba.si>

TÜRKİYE

Dünya Infotel AS
100, Yı Mahallesi 34440
TR-80050 Bağcılar-Istanbul
Tel. (90-212) 629 46 89
Fax (90-212) 629 46 27
E-mail: aktuelinfo@dunya.com

ARGENTINA

World Publications SA

Av. Cordoba 1877
C1120 AA Buenos Aires
Tel. (54-11) 48 15 81 56
Fax (54-11) 48 15 81 56
E-mail: wpbooks@infocsa.com.ar
URL: <http://www.wpbooks.com.ar>

AUSTRALIA

Hunter Publications

PO Box 404
Abbotsford, Victoria 3067
Tel. (61-3) 94 17 53 61
Fax (61-3) 94 17 51 54
E-mail: jpdavies@ozemail.com.au

BRESIL

Livraria Camões

Rua Bittencourt da Silva, 12 C
CEP
20043-900 Rio de Janeiro
Tel. (55-21) 262 47 76
Fax (55-21) 262 47 76
E-mail: livraria.camoes@incm.com.br
URL: <http://www.incml.com.br>

CANADA

Les éditions La Liberté Inc.
3020, chemin Sainte-Foy
Sainte-Foy, Québec G1X 3V6
Tel. (1-418) 858 37 63
Fax (1-800) 667 54 49
E-mail: liberte@mediom.qc.ca

Renouf Publishing Co. Ltd

5369 Chemin Capotek Road, Unit 1
Ottawa, Ontario K1J 9J3
Tel. (1-813) 745 26 65
Fax (1-613) 745 76 60
E-mail: order.dept@renoufbooks.com
URL: <http://www.renoufbooks.com>

EGYPT

The Middle East Observer

41 Sherif Street
Cairo
Tel. (20-2) 392 69 19
Fax (20-2) 393 97 32
E-mail: inquiry@meobservers.com
URL: <http://www.meobservers.com/eg>

MALAYSIA

EBIC Malaysia

Suite 45,02, Level 45
Plaza MBI (Letter Box 45)
8 Jalan Yap Kwan Seng
50450 Kuala Lumpur
Tel. (60-3) 21 62 92 98
Fax (60-3) 21 62 61 98
E-mail: ebic@tm.net.my

MÉXICO

Mundi Prensa México, SA de CV

Río Pánuco, 141
Colonia Cuauhtémoc
MX-06500 México, DF
Tel. (52-5) 533 56 58
Fax (52-5) 514 67 99
E-mail: 101545.2361@compuserve.com

SOUTH AFRICA

Eurochamber of Commerce in South Africa

PO Box 781738
2146 Sandton
Tel. (27-11) 884 39 52
Fax (27-11) 883 55 73
E-mail: info@eurochamber.co.za

SOUTH KOREA

The European Union Chamber of Commerce in Korea

5th Fl. The Shilla Hotel
202, Jangchung-dong 2 Ga, Chung-ku
Seoul 100-392
Tel. (82-2) 22 53-5631/4
Fax (82-2) 22 53-5635/6
E-mail: eucock@eucock.org
URL: <http://www.eucock.org>

SRI LANKA

EBIC Sri Lanka

Trans Asia Hotel
115 Sir Chittampalam
A, Gardiner Mawatha
Colombo 2
Tel. (94-1) 074 71 50 78
Fax (94-1) 44 87 79
E-mail: ebicsl@shel.lk

TAI-WAN

Tycoon Information Inc

PO Box 81-466
105 Taipei
Tel. (886-2) 87 12 88 86
Fax (886-2) 87 12 47 47
E-mail: euitupe@ms21.hinet.net

UNITED STATES OF AMERICA

Bernan Associates

4611-F Assembly Drive
Lanham MD 20706-4391
Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone)
Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax)
E-mail: query@bernan.com
URL: <http://www.bernan.com>

ANDERE LÄNDER

OTHER COUNTRIES
AUTRES PAYS

Bitte wenden Sie sich ein Büro Ihrer Wahl/Please contact the sales office of your choice/Veuillez vous adresser au bureau de vente de votre choix

Office for Official Publications of the European Communities
CEP
L-2985 Luxembourg
Tel. (352) 29 29-42455
Fax (352) 29 29-42758
E-mail: info-info-opoce@cec.eu.int
URL: <http://publications.eu.int>

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-894-4224-7

9 789289 442244 >